

Bynatur - Biodiversitet og Bæredygtighed

'Følg tiden og stien - det kræver balance'

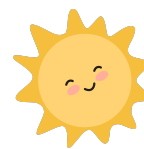
Hvad gør vi i Vejlbj Vest?

Efterår 2025
(opfølgning på pjece fra 2023)

Simple og billige tiltag for at øge biodiversiteten er:

(1. Stop brug af pesticider og gødning)

Kvashegn og kvasbunker

Skaber levesteder og fødekilder for dyr og insekter. Tiltrækker insekter, som så tiltrækker fugle. Består helt simpelt af blade, kviste, grene og tynde stammer, fx almindeligt haveaffald.

Sten, stenbunker og stendiger

Skaber skjulesteder, overvintringsmuligheder samt varmekilder for dyr og insekter. Tiltrækker insekter, som så tiltrækker fugle.

Vand

Er forudsætning for alt liv og tiltrækker insekter og dyr. Det kan både være små underskåle med vand, en nedgravet murerbalje med vand eller en regulær dam.

Sand

Skaber levesteder for insekter og er en jordbundstype, som er god for visse planter.

Dødt ved

Skaber levesteder for dyr og insekter. Består af større grene og stammer. Det kan lægges på jorden, graves ned i jorden, så det står lodret op, og man kan lade døde træer og buske stå med rod.

Omlægning af græsplæner til vilde områder

Skaber plads til mange forskellige planter, som er fødekilder og ynglesteder for mange insekter og fugle. Et vildt område skal slås 1-2 gange årligt, så der er meget mindre vedligehold end ved almindelige græsplæner. Almindelige græsplæner er - set med biodiversitetsøjne - lige så døde, som områder med asfalt.

At vælge hjemmehørende planter

Disse passer til den danske natur og er både fødekilder og ynglesteder for insekter og dyr. Det er disse planter, som skal benyttes, når man fx omlægger græsplæne til vildt område, eller hvis man etablerer nye træer og buske. Se plantekataloget fra Aarhus Universitet, som kan hentes på nettet. Det er en oversigt over planter, som mest effektivt øger biodiversiteten.

Se eksempler på ovenstående i denne pjece.

Kære nabo i Vejlbj Vest

Du står her med pjece nr. 2. Det er en lille hjemmelavet sag om vores bynatur, biodiversitet og bæredygtighed. Her er eksempler og inspiration, som kan bruges af store og små, hvor som helst.

Den triste sandhed er, at en fjerdedel af klodens arter er truet af udryddelse. Der er tale om en regulær biodiversitetskriser, og den er tæt forbundet med klimakrisen. En årsag til biodiversitetskrisen er mangel på plads, fordi vi opdyrker, rydder og bygger i naturen.

Det gode er, at vi gør noget her i Vejlbj Vest! Vi råder over store arealer, som gøres mere naturvenlige, og alle arealer og tiltag tæller! Vi forskønner området med mere grønt, og det er billigt og kræver mindre vedligehold.

Vi er forgangsområde, som kan inspirere andre til at følge med.

Et område med masser af bynatur er attraktivt at flytte til. Biodiversitet og bynatur er en fremtidssikring. Det er den vej, det går - både politisk og via beboerne.

Vejlbj Vest er godt i gang med bynatur. Her introduceres store sten, træstammer og kvashegn ved legepladser. Og små vandbassiner. Det er både sjovt for børn at lege på, og det giver området et mere naturligt udseende, som kunne bindes visuelt sammen med biodiversitetsbede og vilde områder, som kan skabes på ubenyttede græsområder.

Vi håber, at vi inspirerer dig til at tænke mere over bynatur, biodiversitet og bæredygtighed og betydning i vores fællesskab.

Hvis du vil vide mere, har forslag, vil snakke eller bare er nysgerrig, kan du blive en del af facebook-gruppen "Biodiversitet i Vejlbj Vest".

Du er også velkommen til at skrive direkte til Mia fra Bynaturudvalget på tlf 30 29 28 47.

Siden første pjece - har Alboa udarbejdet en overordnet strategi om bæredygtighed.

Vejlbj Vest og ALBOAs bæredygtighedsstrategi

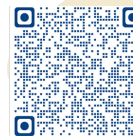
Fælles om et bæredygtigt ALBOA

ALBOA har udarbejdet en **bæredygtighedsstrategi** (også kendt som en ESG-strategi). Den er udarbejdet i samarbejde med beboere på tværs af de forskellige afdelinger. Her kommer en kort gennemgang i bæredygtighedsstrategien, som er delt op i **tre punkter**.

Første punkt er miljø og klima, hvor ALBOA vil arbejde for mere **biodiversitet**. ALBOA vil skabe mere varierede grønne områder med vilde planter, flere levesteder for insekter og dyr og bedre betingelser for naturen. Derfor går ALBOA efter at blive "Sommerfuglepartner" hos Danmarks Naturfredningsforening. Dette skal vedtages på de individuelle afdelingsmøder.

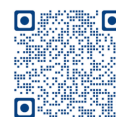
Her er Vejlbj Vest gået forrest, da vi, som de første, er blevet Sommerfuglepartner. Året før vedtog vi på afdelingsmødet, at vores grønne områder skal drives som varieret bynatur, hvilket taler direkte ind i mere biodiversitet. Herudover har vi også Biodiversitetsgruppen og Parken. Vi har afholdt Store Plantedag to år i træk - et konkret eksempel på, hvordan vi i fællesskab gør en bæredygtig forskel, mens vi hygger os sammen. Vi er altså langt fremme på dette punkt.

Herudover vil ALBOA holde øje med udviklingen i **energiforbruget**, og hvor stor en del, der stammer fra vedvarende energikilder, så muligheden for forbedring synliggøres. Desuden skal **energimærkning** bruges som en indikator for, hvor langt vi er i arbejdet med energieffektive løsninger, og hvor der kan forbedres. Energiforbedringer skal fx indtænkes i vedligeholdelsesprojekter.

Følg FB gruppen:
'Biodiversitet i
Vejlbj Vest'

Kom og
vær med
onsdage
kl. 9.05
eller når
du har
tid.

Andet punkt er det sociale område, hvor ALBOA vil støtte op om **lokalt fællesskab** og beboerinitiativer. Også her er Vejlbj Vest langt fremme med en velfungerende Fritidsklub, Beboerrådgivning, Boligsocialt Team og de mange engagerede beboere.

Herudover er der fokus på **medarbejdertrivsel**, hvor ALBOA vil lave årlige undersøgelser blandt medarbejderne, som skal følge op på diversitet ifht. alder, køn, etnicitet og baggrund. Der vil være fokus på fælles ideudvikling og fleksible rammer.

Tredje punkt er ledelse, hvor ALBOA vil styrke **beboerdemokratiet**. Beboerdemokrati er en grundsten i den almene boligbevægelse. Det betyder, at vi beboere har konkret indflydelse på de beslutninger, som former boligerne, området og fællesskabet. Der udvikles et kursusprogram for at hjælpe beboere og bestyrelser til at omsætte ideer til handling.

Hvis du vil vide mere, kan du finde bæredygtighedsstrategien på Alboas hjemmeside og via QR koden. De fleste af billederne i pjecen er i øvrigt her fra Vejlbj Vest - nok fordi vi er så langt fremme på mange af punkterne.

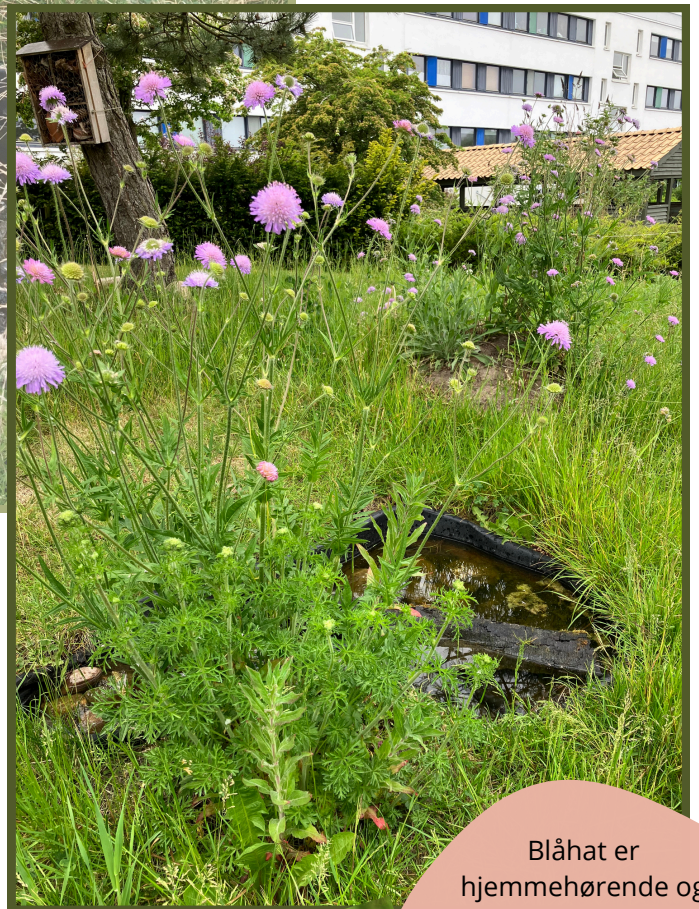
// afd.formand Morten Truelsegaard
Foto: Mia Enggaard Thomassen

Showroomet i Vejby Vest, Næringen 32

Et område med uslået græs, som både rummer hjemmehørende blomster, dødt ved, sandhul, kvashegn/bunke, store sten og et lille vandhul. Indrammet med fin klippet kant. Dvs. alle elementer for god natur med levesteder er repræsenteret her.

Den store gamle egestamme er vært for mange arter fx forskellige svampe.

Ny-afskårne egegrene forbliver i området og skaber levesteder.

Blåhat er hjemmehørende og blomstrer fra juni til september. Eneste værtsplante for blåhat jordbi og skøn nektarkilde for rigtig mange andre insekter.

Bynaturen bevæger sig ind i Vejlbj Vest

Område 8, Nyringen 8 - 12

Det skønne friareal mellem blokkene og rækkehusene var tidligere domineret af traditionel flad græsplæne med træer af forskellig art + nogle legeredskaber.

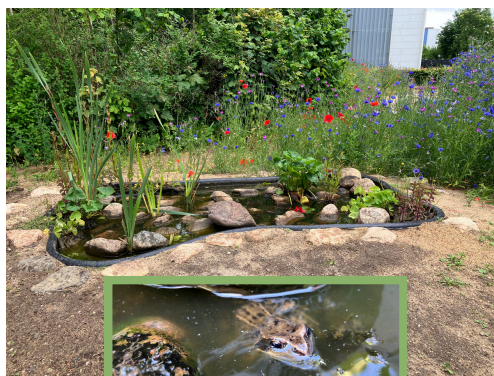
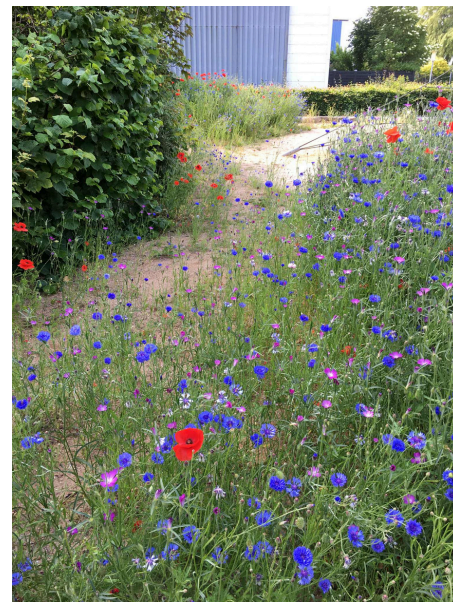
Afdelingsmødet har vedtaget, at vi i Vejlbj Vest arbejder med at prioritere mere natur.

Beboere har taget initiativ til indførelse af bynatur med øget fokus på leg og bevægelse i samspil med naturoplevelser.

I forlængelse af dette er naboerne til område 8, blevet inviteret med i den konkrete udviklingsproces for deres baghave.

Ideer og planer er efterfølgende realiseret i et samarbejde mellem beboere, afdelingsbestyrelse og ejendomsfunktionære.

Bynaturudvalget har været tovholder på område 8, som nu består af bakker, store sten, træstammer, kvashegn, vandbassin, blomster, frugttræer og buske. Her indbydes til leg i og med naturen.

Der har været fællesskabsplantedag i efteråret 2024 og 2025. Hvordan mon 2026 bliver?

Samlingspunktet i Vejlbj Vest, Nyringen 7a

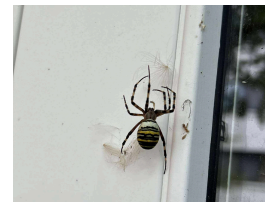
Fælleslokaler med aktiviteter.

Fx lektiehjælp om mandagen, dansk undervisning om tirsdagen, besøg fra Jobcentret og Folkesundhed om onsdagen og åben café om torsdagen. Man kan se mere på infotavlen udenfor.

Man kan også følge udviklingen af forsøgsområdet lige uden for. Her er den store traditionelle græsplæne blevet til et kreativt område med stier i vildt voksende græs, som kun slås én gang om året.

Der er stadig plads til en mindre fodboldbane og dem, der gerne vil dyrke grøntsager, har lånt små lagkagestykker i den fælles runde have. Et lille skur gemmer på de fælles redskaber.

I baggrunden findes tre store bakker, hvor der inviteres til åbent 'så-party' - dvs kom og så og plant, hvad du har lyst til og nyd, hvad mangfoldigheden byder på.

Den smukke hvepseedderkop er også beboer her i Vejlbj Vest.

Liv og levesteder:

I september 2025 stemte afdelingsmødet i Vejlbj Vest ja til at blive SOMMERFUGLEPARTNER i samarbejde med Danmarks Naturfredningsforening.

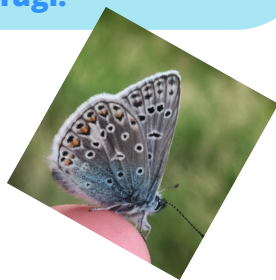
Spændende at implementere dette fælles fokusområde. Vi er allerede godt i gang. Bynatur og biodiversitet rimer nemlig perfekt på sommerfuglepartner, som handler om at skabe levesteder for sommerfugle.

Win - win og synlighed for vores opmærksomhed for andre arter.

Den blå blomst er en cikorie.
Den gule er kællingetand, som er værtsplante for bla. sommerfuglen:
Alm. blåfugl.

Nyringen 1-3

En grøn vild kant med forskellige blomster, hilser cyklister og fodgængere velkommen til vores dejlige område!

Inspiration fra andre steder i byen: Hvordan har naturen plads, der hvor du bor?

Kinnarps, Dusager 6:

Vildt område i begyndende efterårsfarver med dødt ved i form af træstammer, samt sten og sand. Ses fra Randersvej.

Via University Hedeager 2:

Dødt ved i form af store træstammer danner siddepladser, omkranset af kvashegn og højbede.

Risvangs Allé:
Midterrabbatten står vild og grøn, side om side med pyntestauder og velfriserede villahaver. Samtidigt fungerer det som regnvandsbassin.

Langt græs er værtsplante for sommerfugle i græsrandøjefamilien.

Sommerfuglene: Nældens takvinge, Dag påfugleøje, Det hvide C, Admiral og Nældesommerfugl lægger æg på brændenælde. Dvs. deres laver har brug for at opvokse på brændenælde, som de spiser, inden de forpupper sig og bliver til farvestrålende sommerfugle.

En sommerfuglebusk er blot en nektarkilde = "køleskab/buffet"

Admiral samt brændenældeillustrationer.

Vestas, Hedeager 42

Organiske bakker med vilde områder i græsplænen.

Organisk siddeområde i bunden af vild bakke.

Halfdan Rasmussen:

Den fregnede gartner fra Bagsværd,
hvis arm er så stærk som et tagspær
steg op kareten med pigen
og råbte: Nu standser vi krigen!

Så tømte de sække og poser
og dryssede liljer og roser
og frø af utallige arter
imellem de stridende parter.

Og før militæret ku skyde
med kugler og rædsomme lyde
skød bellis violer og brombær
i vejret i stedet for bomber.

Og en general der var væltet
stak blå anemoner i bæltet
og droppede bøsse og slagsværd...
Og nu er han gartner i Bagsværd

Fra Tante Andante 1985

Bynatur og Biodiversitet er for alle - her er altid plads...

...også til udvikling af naturforbundetheden.